

USING SHORT STORIES TO TEACH ENGLISH VOCABULARY

Xumoraxon Zuhridin qizi Mamadaliyeva

SamSIFL, 2nd year student

Annotatsiya: *Ushbu maqola ingliz tili darslarida lug'atni o'rgatishda qisqa hikoyalarning ahamiyatini tahlil qiladi. Shuningdek, u talabalarning so'zlashuv, tinglash, o'qish va yozish qobiliyatlarini yaxshilashda lug'at boyligi kam o'rganuvchilar duch keladigan qiyinchiliklarni o'rganadi.*

Kalit so'zlar: *qisqa hikoyalar, gapirish, tinglash, o'qish, yozish.*

Qisqa hikoyalar o'quvchilarga to'rtta ko'nikmani - tinglash, gapirish, o'qish va yozishni o'rganishga yordam beradi - hikoyalarda motivatsion foyda tufayli yanada samaraliroq. Bundan tashqari, qisqa hikoyalar bilan o'qituvchilar adabiy, madaniy va yuqori darajadagi fikrlashni o'rgatishlari mumkin.

Turli tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, til o'rgatishda qisqa hikoyalardan foydalanish juda foydali, chunki u haqiqiy material, madaniy boyitish, tilni rivojlantirish va shaxsiy o'sishni ta'minlaydi. Turli adabiy janrlar orasida qisqa hikoya til sinfiga foydalanish uchun eng mos keladi.

Talabalarning so'z boyligini rivojlantirish uchun qisqa hikoyalardan foydalanish tavsiya etiladi. So'z boyligi yosh o'quvchilar uchun til o'rgatishning eng muhim tarkibiy qismidir.

Ingliz tili lug'atini o'rgatish, shuning uchun ingliz tilini chet tili sifatida o'quvchilarga ingliz tilini o'zlashtirish uchun juda muhim rol o'ynaydi. Lug'at - bu tilni bilishning muhim elementlaridan biri, chunki u o'quvchilarning gapirish, yozish, tinglash va o'qishning asosidir. Lug'atni yaxshi o'zlashtirmasa, o'quvchilar o'rganilayotgan tilni kundalik faoliyatida qo'llashda tushkunlikka tushishi mumkin [4]. Ingliz tilida lug'at hal qiluvchi o'rin tutadi. Lug'at - bu ma'lum bir tildagi barcha so'zlar yoki "odatda alifbo tartibida tartibga solingan va tushuntirilgan yoki aniqlangan so'zlar va iboralar ro'yxati yoki to'plami" tilning asosiy elementi bo'lib, ma'lumot berish, fikrlarni ifodalash, istak va his-tuyg'ularni ochish va muloqot qilish uchun ishlatiladi. boshqalar bilan [5]. Muloqotning asosiy elementi sifatida lug'at ingliz tilini o'rganishning muhim jihati hisoblanadi. Agar o'quvchilarning so'z boyligi bo'lmasa, ular bir-biri bilan muloqot qilishlari qiyin bo'ladi. Xuddi shunday, Uolles lug'at ingliz tilini o'rganishda muhim kalitga ega deb hisoblaydi [6]. Shu sababli, so'z boyligini o'zlashtirish muvaffaqiyatli muloqot va savodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirishning markaziy tarkibiy qismlaridan biridir. Talabalar tinglash, gapirish, o'qish va yozish jarayonida lug'atdan foydalanishlari mumkin. Talabalar lug'atni bevosita va bilvosita o'rganadilar. Agar ular yaxshi lug'atga ega bo'lsa, ular o'z g'oyalarini ochib berishlari va boshqa odamlarning g'oyalarini tushunishlari mumkin. Tomberining so'zlariga ko'ra, lug'atni o'rgatish yangi ma'lumotlarni yangi

aqliy leksikaning allaqachon mavjud tizimiga etkazishni anglatadi [5]. Muloqot va til o'rganishda so'z boyligining ahamiyatini anglab, talabalarga keng ko'lamli so'z boyligini egallashga yordam berish har qanday til o'rgatish dasturi uchun ajralmas hisoblanadi. Bundan tashqari, lug'atni o'rganish chet tilini o'rganuvchilar uchun qiyin vazifa sifatida qaraladi, lug'atni o'qitishni til o'qitishning bir qismiga aylantirish tavsiya etiladi.

EFL talabalarining aksariyati yetarlicha so'z boyligi yo'qligidan aziyat chekadi va o'z fikrlarini ifodalash uchun yetarlicha so'z yo'qligi yoki parchadagi asosiy lug'at elementlarining ma'nosini bilmasligidan hafsalasi pir bo'ladi. Shunga ko'ra, ular gapirish, yozish yoki o'qishni tushunish vazifasini shunchalik zerikarli va mashaqqatli deb bilishadi, shuning uchun ular tezda bu vazifadan voz kechishadi.

Nisbatan qisqa bo'lganligi sababli, qisqa hikoya odatda bitta markaziy mavzu, bitta syujet va bitta asosiy qahramonga qaratilgan, roman esa ba'zi taniqli qahramonlar bilan turli syujet va mavzularni o'z ichiga olishi mumkin. Ular o'quvchilarga boshqalarning fikrlarini o'rganishga yordam beradi, kelajak uchun kiyim-kechak mashqi sifatida. Bu qisqa hikoyalar o'quvchilarni butun hikoyani tushunish uchun o'zlarining so'z boyligini ishtiyoq bilan rivojlantirishga undash imkonini beradi. Qisqa hikoyalar orqali lug'atni o'rganish, shuningdek, o'qituvchilarga talabalar tildan muloqot qilish, ma'lumot almashish va o'z fikrlarini ifodalash uchun foydalanishi kerak bo'lgan turli kontekstlarni yaratishga yordam beradi. Xulosa qilib aytganda, qisqa hikoyalar o'quvchilarga lug'at haqida ko'proq ma'lumot olishga yordam beradigan ommaviy axborot vositalarini o'rgatadi.

REFERENCES:

1. Ajideh.P (2013). The effect of summarizing short stories on Iranian EFL learners' vocabulary learning. IJSELL 100-113.
2. Al- Dersi,Z.E (2013), The use of short stories for developing vocabulary of EFL learners.
3. International journal of english language & Translation studies, 72-86.
4. Nunan.D (2003), Practical teaching English language teaching. USA:McGrow-Hill Company.
5. Richard James Rogers (Author of The Quick Guide to Classroom Management). Vocabulary learners. Helping students learn key words <https://richardjamesrogers.com/2017/10/29/vocabulary-values-helping-students-learn-key-words/>
6. Scott Thornbury's Key Points on Vocabulary Teaching (iTDi TESOL Certificate)
7. <https://www.youtube.com/watch?v=MwgS3IBqLRk>
8. Michael J. Wallace. Teaching vocabulary. London: Heinemann, 1982. Pp. 144